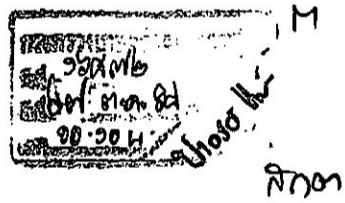
ด่วนมาก

ที่ กต ๐๗๐๔/๑๓๔๕

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ความเห็นต่อร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๕

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๔/๗๒๙๓ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอรับความเห็นต่อร่างความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในโครงการภายใต้กองทุนพิเศษแม่โขง-ล้านช้าง (Mekong-Lancang Cooperation Special Fund หรือ MLCSF) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๕ ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. <u>ประเด็นสาระสำคัญ</u>

๑.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระสำคัญและถ้อยคำโดยรวมของร่างความตกลงฯ หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว และมีแผนงานและทรัพยากรในการดำเนินโครงการและการบริหารงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากกองทุน MLCSF ที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามและกำกับดูแลโครงการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้ในระยะยาว

๑.๒ อย่างไรก็ดี เพื่อความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับความประสงค์ของฝ่ายจีนตามที่กระทรวงการต่างประเทศได้รับแจ้งจากกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าไม่ประสงค์ที่จะให้ร่างความตกลงฉบับนี้ก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเห็นควรปรับแก้ถ้อยคำและรูปแบบของร่างความตกลงฯ ดังนี้

๑.๒.๑ <u>ชื่อ</u> ขอให้ปรับแก้เป็น "Agreement of Cooperation on Projects of the 2025 <u>Mekong-Lancang</u> ~~Lancang-Mekong~~ Cooperation Special Fund" **และขอให้ใช้ถ้อยคำ** "Mekong-Lancang" แทน "Lancang-Mekong" ในทุกแห่งที่ปรากฏ เนื่องจากเป็นโครงการที่ดำเนินการในประเทศไทย ซึ่งตามหลักการของกรอบ MLC ประเทศลุ่มน้ำโขงจะใช้ชื่อ "Mekong" ก่อน "Lancang" และเพื่อหลักการความเท่าเทียมกันระหว่างสองประเทศ (โดยในฉบับภาษาจีน ยังคงใช้ถ้อยคำ "ล้านช้าง-แม่โขง" ได้)

๑.๒.๒ ขอให้ปรับแก้คำว่า "Article" เป็น "Paragraph" และคำว่า "shall" เป็น "will" ในทุกแห่งที่ปรากฏ

๑.๒.๓ <u>วรรค ๗</u> ขอให้ปรับแก้เป็น "... and ~~shall be valid~~ <u>will come into effect</u> starting from the date agreed to by the two sides through consultation."

/๑.๒.๔ ...

๑.๒.๔ วรรค ๘ ขอให้ปรับแก้ถ้อยคำทั้งวรรคใหม่เป็น

"Paragraph VIII Resolution of Differences

Any differences arising from the implementation of this Agreement will be resolved amicably through consultation."

๑.๒.๕ วรรค ๙ ขอให้ปรับแก้ถ้อยคำทั้งวรรคใหม่เป็น "This Agreement does not create any legally binding obligation upon the two sides and does not constitute a treaty under international law."

๑.๒.๖ ขอให้เพิ่มวรรค ๑๐ ดังนี้

"Paragraph X Duration

1) This Agreement will come into effect on the date of signing and will remain in effect for a period of five (5) years. It will be automatically extended for successive periods of five (5) years, unless one side gives a written notice to the other side at least six (6) months prior to the expiration of the period of validity.

2) The termination of this Agreement will not affect the implementation of ongoing activities/programmes upon which the two sides have decided prior to the date of termination of this Agreement."

๑.๒.๗ วรรคก่อนส่วนลงนาม ขอเรียนข้อสังเกตว่า โดยที่มีการจัดทำร่างความตกลงฯ เป็นภาษาจีน ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องอาจพิจารณาการจัดทำความตกลงภาษาไทยด้วยเพื่อความเท่าเทียมกัน หรืออาจเจรจากับฝ่ายจีนเพื่อให้จัดทำความตกลงเป็นภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว และขอให้ปรับแก้ดังนี้

(๑) ในกรณีที่มีการจัดทำความตกลงฉบับภาษาไทยเพิ่มเติม

"~~Done~~ Signed at Bangkok on [Date], in duplicate ~~in Bangkok on ..... in~~ the Thai, Chinese and English languages, each language ~~version~~ being equally ~~authentic~~ valid. In case of any divergence in the interpretation, the English text will be used ~~shall prevail~~." หรือ

(๒) ในกรณีที่มีการจัดทำความตกลงเป็นภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว

"~~Done~~ Signed at Bangkok on [Date], in duplicate ~~in Bangkok on ..... in~~ the ~~Chinese and~~ English languages~~, each language version being equally authentic valid. In case of any divergence in the interpretation, the English text will be used shall prevail~~."

๑.๓ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา

๑.๓.๑ ตรวจสอบชื่อโครงการ เนื่องจากชื่อโครงการที่ระบุในร่างความตกลงฯ มีบางถ้อยคำไม่ตรงกับรายนามโครงการที่ฝ่ายจีนแจ้งผลการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

๑.๓.๒ ตรวจสอบยอดเงินในสกุลเงินหยวนที่ระบุในร่างความตกลงฯ ก่อนการดำเนินการในขั้นตอนสุดท้ายเพื่อให้เป็นไปตามหมายเหตุ (Note) ในวรรค ๒ ของร่างความตกลงฯ

๑.๓.๓ หารือกับฝ่ายจีนเพื่อปรับปรุงหมายเหตุ (Note) ในวรรค ๒ ในฉบับภาษาจีนให้สอดคล้องกับฉบับภาษาอังกฤษ โดยเพิ่มข้อความที่ขาดหายไป ซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับ*การโอนเงินเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐซึ่งจะขึ้นกับอัตราแลกเปลี่ยนในเดือนที่โอนเงิน*

๑.๓.๔ หารือกับฝ่ายจีนเพื่อกำหนดผู้ลงนามในระดับที่ใกล้เคียงกันของทั้งสองฝ่าย

๑.๓.๕ หารือกับฝ่ายจีนเพื่อให้ระบุถ้อยคำที่ชัดเจนไว้เป็นหลักการเกี่ยวกับการจัดสรรสิทธิ์หรือการกำหนดสัดส่วนความเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาในผลลัพธ์ของโครงการ (หากมี) เพื่อป้องกันข้อขัดแย้งระหว่างกันในภายหลัง

/๒. ประเด็น ...

๒. ประเด็นด้านนโยบาย

๒.๑ รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือรอบด้านระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างต่อเนื่อง และมีแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ไทย-จีน ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) และแผนความร่วมมือระหว่างไทย-จีน ว่าด้วยการร่วมกันส่งเสริมเส้นทางเศรษฐกิจสายไหมและเส้นทางสายไหมทางทะเลแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ระหว่างกัน ซึ่งร่างความตกลงฯ สอดคล้องกับเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการฯ และแผนความร่วมมือดังกล่าว โดยรัฐบาลไทยและรัฐบาลจีนจะเพิ่มพูนความร่วมมือด้านการเกษตร การพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน การเกษตรอัจฉริยะ การเกษตรสีเขียว และเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกรอบ MLC

๒.๒ การส่งเสริมความร่วมมือภายใต้กองทุน MLCSF แสดงถึงความมุ่งมั่นและต่อเนื่องของไทยในการสนับสนุนกรอบ MLC เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการสร้างประชาคมที่มีอนาคตร่วมกันในอนุภูมิภาคแม่โขง-ล้านช้าง และส่งเสริมแถบการพัฒนาเศรษฐกิจแม่โขง-ล้านช้าง

๒.๓ ความร่วมมือด้านการเกษตรเป็น ๑ ใน ๕ สาขาความร่วมมือหลักของกรอบ MLC ที่มีคณะทำงานร่วม (joint working group) เป็นกลไกส่งเสริมความร่วมมือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงสามารถนำโครงการภายใต้กองทุน MLCSF มาต่อยอด/เสริมประสานความร่วมมือภายใต้คณะทำงานร่วมด้านการเกษตรต่อไปได้ด้วย โดยเฉพาะในประเด็นการพัฒนาที่ยั่งยืนตามที่นายกรัฐมนตรีของไทยได้แสดงทัศนะไว้ในการประชุมผู้นำ MLC ครั้งที่ ๑ ว่า ไทยพร้อมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการส่งเสริมขีดความสามารถด้านภาคเกษตร การศึกษาวิจัย และการใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพผลผลิต ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของโครงการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับจัดสรรงบประมาณจากกองทุน MLCSF ในครั้งนี้

๒.๔ นอกจากนี้ โครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังสอดคล้องกับประเด็นความท้าทายร่วมที่เร่งด่วนที่ประเทศไทยกำลังผลักดันในกรอบ MLC ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน

๓. ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างความตกลงฯ จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดรายละเอียดแนวทางการดำเนิน (๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาพืชไร่ที่ใช้น้ำน้อยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระบบปลูกข้าวหลังนาอย่างยั่งยืนในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแพร่ (๒) โครงเสริมสร้างห่วงโซ่คุณค่าพืชสวนที่ยั่งยืนของชา ทุเรียน และกาแฟในภูมิภาคแม่โขง-ล้านช้าง และ (๓) โครงการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืนเพื่อลดการเผาพืชผลในลุ่มแม่น้ำโขง-ล้านช้าง ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตฯ จะจัดสรรงบประมาณให้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กอปรกับวรรค ๙ ของร่างความตกลงฯ เมื่อได้ปรับแก้ตามนัยข้อ ๑.๒.๕ ข้างต้น ก็จะระบุอย่างชัดเจนว่าความตกลงฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีที่มีผลผูกพันทางกฎหมายต่อทั้งสองฝ่ายและไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างความตกลงฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

อย่างไรก็ดี ในหลักการ การพิจารณาเรื่องที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นเรื่องที่อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง ดังนั้น หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างความตกลงฯ

/เป็นเรื่องที่ ...

เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และเห็นความจำเป็นเหมาะสมที่จะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ก็สามารถพิจารณาเสนอเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาฯ ได้

๔. ประเด็นการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

๔.๑ ร่างความตกลงฯ มีประเด็นเกี่ยวกับการรับเงินช่วยเหลือจากฝ่ายจีนภายใต้กองทุน MLCSF จึงน่าจะเข้าข่ายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ อย่างเคร่งครัด โดยหากจำเป็นจะต้องขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นรายกรณี ๆ ก่อนการดำเนินการต่อไป

๔.๒ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ดำเนินการใดที่จะส่งผลกระทบต่อประเทศไทย จากการแลกเปลี่ยน การใช้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีความอ่อนไหว (sensitive) หรือเป็นองค์ความรู้ หรือเป็นทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual property) ซึ่งควรเป็นกรรมสิทธิ์ของประเทศไทยเท่านั้น ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ เรื่อง การจัดทำความร่วมมือ/การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ทั้งนี้ ขอความร่วมมือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณายืนยันมายังกระทรวงการต่างประเทศด้วยว่า การดำเนินโครงการภายใต้กองทุน MLCSF ดังกล่าวสอดคล้องกับนัยมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น

๔.๓ โดยที่ในการดำเนินโครงการ ฝ่ายไทยจะต้องส่งรายงานความคืบหน้าแก่ฝ่ายจีน ทุก ๖ เดือน กอปรกับโครงการเกี่ยวข้องกับสินค้าสำคัญของไทย เช่น ทุเรียน จึงเห็นว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรพิจารณารับความช่วยเหลือจากจีนให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเชษฐพันธ์ มากสัมพันธ์)
รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กองส่งเสริมเศรษฐสัมพันธ์และความร่วมมือ
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๓ (ปราญชล)
ไปรษณีอิเล็กทรอนิกส์ pranchol.r@mfa.go.th

สำนักการเกษตรต่างประเทศ
สป.ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์